
FOLKETINGET

Europaudvalget, Skatteudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer

Dato: 19. juli 2016

OECD's BEPS-handleplan mod aggressiv skatteplanlægning

OECD færdiggjorde i november 2015 de såkaldte BEPS-anbefalinger (Base Erosion and Profit Shifting) om bekæmpelse af selskabsskatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning. BEPS-handlingsplanen er et forsøg på at koordinere de deltagende landes handlemuligheder mod virksomheder, der kun betaler begrænset eller ingen skat. I EU er der ligeledes fokus på at sikre en mere fair og effektiv selskabsbeskatning. Derfor vil BEPS-anbefalingerne blive implementeret gennem EU-lovgivning.

Formålet med denne note er at gennemgå de 15 punkter i BEPS-handlingsplanen. Samtidig beskrives så vidt muligt relationen til de igangværende EU-initiativer på skatteområdet.

EU's skattepolitik og BEPS-handlingsplanen

Kommissionen præsenterede i januar 2016 en skattepakke, der forsøger at gøre op med skatteundgåelse. Pakken bygger videre på de globale standarder for skatteundgåelse, som OECD præsenterede med sit BEPS-initiativ.

Pakken består af to direktivforslag, en meddelelse om en ekstern strategi for effektiv selskabsbeskatning i forhold til tredjelande samt en henstilling vedrørende de enkelte EU-landes dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Det ene direktivforslag – skatteundgåelsesdirektivet – handler om tiltag mod skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning. Kommissionens forslag til et skatteundgåelsesdirektiv indeholder seks regler, der skal imødegå de mest udbredte former for selskabsskatteundgåelse.

Det andet lovforslag er direktivet om administrativt samarbejde (DAC4), som indfører krav om automatisk og obligatorisk udveksling af land-for-land-rapporter for store multinationale koncerner.

Nogle af de udfordringer, som BEPS-handlingsplanen giver bud på løsningen af, er i vid udstrækning adresseret af Kommissionens forslag på skatteområdet. Det sker gennem skatteundgåelsesdirektivet, mens andre dele af BEPS adresseres i det kommende forslag om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (CCCTB), som ventes relanceret i slutningen af 2016. Formålet er overordnet at skabe et fælles regelsæt for beregning af virksomheders skattepligtige indkomst i EU. Der ventes vanskelige forhandlinger forude i Rådet.

OECD's BEPS-handlingsplan

OECD har over to år udgivet en rapport for hver af de 15 punkter i BEPS-handlingsplanen.¹ Rapporterne, der blev færdiggjort i efteråret 2015, fik støtte fra G20-landenes ledere under et topmøde i november 2015. BEPS-handlingsplanen afspejler konsensus blandt de deltagende lande og består alene af vejledende forslag til handling mod international skatteundgåelse.

Nedenfor bliver de 15 punkter i BEPS-handlingsplanen gennemgået. Samtidig beskrives de igangværende EU-initiativer, såfremt der er en direkte relation hertil.

Punkt 1 - Beskatning i den digitale økonomi

Et element, der ifølge OECD udfordrer de nationale skattesystemer, er digitaliseringen af den globale økonomi. Den har ført til, at virksomheder kan stille tjenesteydelser til rådighed, som ikke nødvendigvis kan afgrænses geografisk. BEPS-handlingsplanen anbefaler, at der ikke bør oprettes et særligt skatteregime for den digitale økonomi, hvilket også har været tilgangen i EU.

Punkt 2 – Neutralisering af hybride mismatch-arrangementer

Ifølge OECD er såkaldte hybride mismatch-arrangementer et andet problem, der skal håndteres. Hybride mismatch-arrangementer opstår i situationer, hvor to lande skattemæssigt vurderer selskabsenheder eller finansielle instrumenter forskelligt. Når to lande har forskellige skattemæssige vurderinger, kan det ske, at ingen af landene ender med at opkræve skat. En anden situation kan være at et selskab opnår fradrag for den samme renteudgift i to forskellige lande.

¹ EPRS (april, 2016): *Understanding the OECD tax plan to address 'base erosion and profit shifting' – BEPS.*

I EU-regi adresseres problemet med hybride mismatch-arrangementer gennem skatteundgåelsesdirektivet, som netop nu forhandles. Det hollandske EU-formandskabet har foreslået nogle præciseringer, herunder at regelen alene skal finde anvendelse på hybride mismatch mellem såkaldt "associerede selskaber". I det oprindelige forslag fra Kommissionen gjaldt regelen også i forhold til tredjelande.

Det ventes at udfaldet af drøftelserne vil være, at Rådet i en erklæring opfordrer Kommissionen til at fremsætte et supplerende direktivforslag, så der kan nås enighed ved udgangen af 2016 om en regel mod hybride mismatches i forhold til lande uden for EU. Dette er på nuværende tidspunkt uafklaret.

Punkt 3 - Styrket beskatning af udenlandske datterselskaber

BEPS-initiativet ønsker også at styrke reglerne for beskatning af udenlandske datterselskaber. Det er de såkaldte CFC-regler, hvilket står for Controlled Foreign Company. Initiativet skal imødegå, at selskaber, der reelt hører under samme koncern, kan undgå selskabsbeskatning ved at flytte indkomst og overskud til et lavt beskattet udenlandsk datterselskab.

I BEPS-regi opstilles alene forslag til best practice, men uden nogen minimumsstandarder for de deltagende lande. Formålet er at fremme introduktionen af CFC-regler på nationalt eller regionalt plan. I EU-regi er der lagt op til, at reglerne for CFC-beskatning skal gælde for både datterselskaber og faste driftsteder, både inden for EU/EØS-landene og over for tredjelande.

Der er endnu ikke enighed mellem EU-landene om den præcise regel, som også forhandles gennem skatteundgåelsesdirektivet. EU-formandskabet har opstillet to forskellige mulige modeller for implementering af CFC-reglerne. Kompromisforslaget vil efter al sandsynlighed føre til, at der ikke kan opnås enighed om en fælles entydig regel for CFC-beskatning i EU-landene, men dette er endnu uafklaret. I forhold til BEPS-initiativet har OECD ikke opstillet anbefalinger på området i forhold til de to modeller.

Regeringen vurderer, at de danske regler på området er strammere end direktivets ventede CFC-regler. Det skyldes, at EU-reglerne kun anvendes på aktiver, der overføres til lande med relativt lav beskatning. De nuværende danske regler gælder for alle lande.²

² Der henvises til regeringens samlenotat vedr. ECOFIN af 17. juni 2016 for en detaljeret gennemgang af CFC-reglerne.

Punkt 4 – Begrænsning af rentefradrag og finansieringsudgifter

En anden væsentlig anbefaling fra OECD er forsøget på at begrænse store rentefradrag. Disse rentefradrag kan for eksempel finde sted, hvis et moderselskab i et land etablerer et datterselskab i andet land og placerer egenkapital i datterselskabet. Herefter kan datterselskabet yde et lån, ofte med høje renter, til moderselskabet. På denne måde kan moderselskabet få et stort fradrag i sin skattepligtige indkomst.

Regelen, som også drøftes i EU-regi gennem skatteundgåelsesdirektivet, forsøger at sætte grænser for, hvor meget koncerner kan fradrage renteudgifter målt i forhold til deres skattepligtige indkomst. På baggrund af drøftelser i Rådet er der foretaget mindre justeringer af regelen. Der ventes indført en overgangsbestemmelse, der medfører at rentebetalinger på eksisterende lån kan fritages fra regelen om fradragsbegrænsning, så regelen og dens fradragsbegrænsning kun gælder for lån udstedt per ultimo maj 2016 og frem.

Punkt 5 – Bekæmpelse af skadelig skattekonkurrence

OECD vil med dette element bekæmpe at lande har særordninger på selskabsskatteområdet, der har til formål at tiltrække udenlandske investeringer. Dette princip har været knæsat i EU gennem en politisk aftale i adfærdskodekset for erhvervsbeskatning, men har i realiteten ikke været praktiseret.³

I relation til dette undersøger EU's adfærdskodeksgruppe skatteordninger i en række EU-lande. Det drejer sig mere specifikt om indkomst fra patenter og tilsvarende øvrige immaterielle aktiver. Gruppen har, i samarbejde med OECD, drøftet fælles standarder for patentskatteordninger.

Punkt 6 - Bekæmpelse af traktatmisbrug

OECD ønsker at undgå traktatmisbrug på skatteområdet. Der er udarbejdet en BEPS-minimumsstandard, der tilsiger, at der medtages en omgåelsesklausul, som bør baseres på en såkaldt "principal purpose test". Formålet er at undgå transaktioner, der alene indgås for at opnå en skattefordel.

Punkt 7 - Kvalifikation af fast driftssted

Dette punkt handler ifølge OECD om at definere termen "fast driftssted". Det drejer sig bl.a. om at fjerne uklarhed om, hvilket land et selskab har fast driftssted i. Et fast driftssted er ifølge OECD en filial af et udenlandsk selskab, som kan beskattes i det land, hvor filialen er placeret. Dette forhandles på nuværende tidspunkt i EU-regi.

³ Kommissionen (2016): *Anti Tax Avoidance Package: Next Steps towards delivering effective taxation and greater tax transparency in the EU*. COM(2016) 23.

Punkt 8-10 - Transfer pricing for immaterielle rettigheder, kapital, risikostyring
OECD fastsætter i BEPS-handlingsplanen tre elementer der vedrører beskattet indkomst fra immaterielle aktiver, finansiel virksomhedsindkomst og kapital samt styring af højrisikotransaktioner. Målet er at sammenkæde profit med den bagvedliggende, reelle økonomiske aktivitet.

Disse tre elementer indeholder styrkede retningslinjer for transfer pricing efter det såkaldte armslængdeprincip for koncerninterne transaktioner. Dette armslængdeprincip betyder, at der skal anvendes de priser og vilkår, som kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter.

På EU-niveau behandles denne problemstilling af det såkaldte Joint Transfer Pricing Forum, der arbejder på at implementere disse tre BEPS-retningslinjer. Forummet arbejder med økonomiske analyser af transfer pricing, virksomhedernes interne systemer m.v.

Punkt 11 - Kontrol og dataanalyse af BEPS

Målsætningen med dette element er ifølge OECD at forbedre kvaliteten af de data, som bruges til at måle tabte skatteindtægter. I OECD-regi skal det bl.a. gøres ved at offentliggøre data for selskabsskat, jævnlig afrapportering om antiskatteundgåelsesinitiativer samt vurdere de data, medlemsstaterne indberetter. I denne sammenhæng er EU's land-for-land-rapportering et vigtigt element.

Punkt 12 - Oplysningspligt om særlige skattearrangementer

EU's adfærdskodeksgruppe skal i forlængelse af OECD's anbefaling se på, hvornår en skatteordning er skadelig. Enhver skadelig skatteforanstaltning, som er i strid med kodeksen, bør afskaffes. Gruppen arbejder også med anti-misbrug og informationsudveksling i sager om såkaldt transfer pricing, administrativ praksis og forholdet til tredjelande. EU's adfærdskodeks er ligesom OECD's anbefaling om selskabsbeskatning frivillig og mellemstatslig.

Punkt 13 - Transfer pricing-dokumentation

Formålet med dette element er ifølge OECD at skabe mere klarhed om de multinationale selskabers handlen på skatteområdet. Land-for-land-rapportering er en international standard udarbejdet i OECD, som blev anbefalet som en minimumsstandard i forbindelse med BEPS-projektet. Danmark har allerede implementeret OECD-standarden for land-til-land-rapporter. Det er dog uklart, hvordan de deltagende ikke-europæiske BEPS-lande vil implementere dette punkt i deres nationale lovgivning.

Flere initiativer behandles i EU-regi, men især forslaget⁴ om, at multinationale koncerner med en omsætning over 5,6 mia. kr. skal indsende en land-for-land-rapport til skattemyndighederne, er et forsøg på at gøre op med skadelig skattekonkurrence. Dette indebærer, at store koncerner skal udarbejde en land-for-land-rapport, hvoraf omsætningen, overskuddet, skattebetalingen, antallet af medarbejdere m.v. fremgår.

I EU-regi har Kommissionen i april præsenteret et forslag til ændring af regnskabsdirektivet.⁵ Forslaget indeholder krav om, at multinationale koncerner med aktiviteter inden for EU skal offentliggøre en land-for-land-rapport med oplysning om bl.a. overskud og betalt skat. Offentliggørelsen skal ske på de omfattede virksomheders hjemmesider. Forslaget omfatter også koncerner med en omsætning over 5,6 mia. kr. og ligger i forlængelse af Kommissionens forslag om, at multinationale koncerner med en omsætning over 5,6 mia. kr. skal indsende en land-for-land-rapport til skattemyndighederne.

Punkt 14 – Mere effektiv løsning af dobbeltbeskatningskonflikter

Dobbeltbeskatning opstår ifølge OECD, når forskellige medlemsstater beskatter den samme indkomst. Kommissionen har annonceret at man i løbet af 2016 vil foreslå forbedringer af de nuværende ordninger til løsning af tvister om dobbeltbeskatning i EU. Målet er at skabe en koordineret EU-tilgang med klarere regler og strengere tidsfrister, når tvister skal løses.

Punkt 15 - Multilateralt instrument til dobbeltbeskatningsoverenskomster

En række af EU's medlemslande har bilaterale beskatningsaftaler med hinanden for at undgå dobbeltbeskatning. Når der opstår tvister er det ofte en langvarig og dyr proces. Den multilaterale voldgiftskonvention, der er aftalt mellem medlemsstaterne til løsning af tvister, har ifølge OECD og Kommissionen været utilstrækkelig.

Med venlig hilsen

Christian Willer (5526)

⁴ Jf. forslaget om ændring af direktiv 2011/16/EU.

⁵ Jf. direktiv 2013/34/EU.